

294979

Maiorul Justin Șerbănescu

Tudorel și Tudorița

Piesă populară cu subiect
ostășesc din războiul 1916

1938

Tipografia Sfintei Mănăstiri Cernica-Ilfov

Maiorul Justin Șerbănescu

Tudorel și Tudorița

Piesă populară cu subiect
ostășesc din războiul 1916

1938

Tipografia Sfintei Mănăstiri Cernica-Ilfov

294979

Toate drepturile rezervate

AUTORUL

*Dedicată tineretului din întreaga și scumpa
mea țară, România Mare, clădită pe bra-
țele vilejilor noștri ostași și cu ajuto-
rul generos dat de aliații și protejeto-
rii neamului românesc în marele războiu
1916—1920, în semn de recunoștință
înaltă stimă.*

Arhimandritul, **JUSTIN-MAIOR**
Cavaler al Ordinului „Mihai-Viteazu“.

**Aprobată cu ordinul Ministerului
de Culte și Arte No. 23.222/927**

P E R S O A N E L E

1. Colonelul în ținuta de campanie.
2. Căpitanul.
3. Plutonierul.
4. Un grup de flăcăi în costum național.
5. Un grup de fete „ „ „
6. Un grup de bărbați, femei și copii.
7. Un grup de lăutari.
8. Un grup de ostași în cazarmă.
9. Gornistul și ofițerul de zi.

Autorul

A C T U L I

O casă de țară cu prispă, în față grădinița cu flori și o laviță de scânduri într'un boschet de liliac.

O zi de sărbătoare, es flăcăii și fetele la hora din apropierea unei cârciume de sat, țărani femei și copii, asistă la jocul flăcăilor, lăutarii cântă „Hora Unirii“.

„Hai să dăm mână cu mână cei cu inima română, să învățăm hora frăției pe pământul României“.

Flăcăii și fetele se desprind și încep între dânșii diferite glume, Tudorel și Tudorița se dau de-o parte și-si șoptesc la ureche; Puică, diseară viu la tine, colo între liliaci și după semnul care-l știi, bine Tudorel, dar cam după masă când tata pleacă d'acasă.

Bărbații, femeile și copii pleacă dela horă, apoi flăcăii și fetele făcând semne de întâlnire unii la alții.

S c e n a I - a

T U D O R E L :

Vine în grădină și prin semne anunță pe iubita lui Tudorița, ea apare pe prispa casei se uită în grădină și vede pe iubitul ei, dă fuga și îmbrățișându-se se așează pe lavița dintre liliaci, la lumina lunei, ei și destăinuiesc dragostea și viitorul căsniciei.

Scumpa mea Tudoriță, știi că din mica mea copilărie te-am iubit, când eșei pe colțul prispei în zori de zi, pe când luna apunea, mi se părea că ești mai frumoasă decât ea.

T U D O R I Ț A :

Da, scumpe Tudorel, așa este, tu ai dreptate, și mă încred în mărturisirea ta, dar parcă eu nu tot așa, când te vedeam crede-mă, erai mai frumos *ca sfântul*

Soare, dimineța când răsare și un fior ca de fulger îmi trecea prin inima mea.

TUDOREL:

Scumpa mea Tudoriță, mama mi-a propus ca să mă căsătoresc și tocmai pe tine te-a ales, eu să-ți spun drept, i-am răspuns, că mai întâi să-mi fac armata și apoi să fac acest pas, pentrucă de trebuie să-mi fac datoria chemărei mele către scumpa noastră Patrie și apoi lesne vom face și legătura sfântă a căsniciei noastre, pentrucă atunci nu mai am nici o grije și avem să ne vedem numai de treburile casei.

Eu sunt destul de incredințat că tu vei fi a mea până la moarte și nu vei călca jurământul făcut între noi.

TUDORIȚA:

Dragă Tudorel știu că maica ta mă voește pe mine a fi iubita inimei tale și a ei noră, dar dacă tu te vei duce în armată, ce voi face eu, că de timpul e cam lung doi ani ca să nu ne mai vedem este tocmai ca proverbul. Pământul e rece, dragostea se trece și dorul se uită, din partea mea fii incredințat că-ți voi fi sinceră până la moarte, nu știu dacă tu vei fi așa.

TUDOREL:

O, scumpa mea Tudoriță, orice mi s'ar întâmpla în viața mea de militar, să mă crezi că nimic nu m'ar despărți de dragostea ta, fii liniștită și roagă-te lui Dumnezeu ca să mă întorc sănătos la căminul nostru, știi ce mi-a venit ordin de încorporare și unde, tocmai în regimentul 21 Infanterie din București, am auzit vorbind p'alde tata și nenea Grigorie : lui Moș Savu, că acest regiment este cel mai valoros și de cinste, zicea că în războiul din 1877 a luptat cu strășnicie pe câmpiile Bulgariei cu Turcii și a dat mulțime de viteji, chiar tata și nenea Grigorie au decorații frumoase ca : Virtutea Militară și Crucea Sfântului Gheorghe, apoi eroi ca : maiorul Ene și Căpitanul Valter Mărăcineanu din satul nostru a fost nenea Ion a lui Moș Gheorghe Țârcovnicul

de pe luncă. Măine plec și pe tine te las în căsuța părintească, bunul Dumnezeu să te păzească și să te rogi și pentru mine, ca să mă întorc cu bine. Se sărută și pleacă.

S c e n a II - a

T U D O R E L :

Gornistul Milițian sună adunarea, la primărie vin toți flăcăii.

Cu ceata lui de flăcăi vine și sub conducerea unui jandarm pleacă la datoria țării, părinții și mamele le urează serviciu ușor și când ceasul va suna pentru înfăptuirea idelului nostru național, voi scumpii noștrii copii să fiți cei dintâi care să intrați în *Alba-Iulia* și să înfigeți steagul pe malul Tisei; ni se spunea din bătrâni, că apa ei este dătătoare de viață, curagiu și frumusețe, cine se spală, din bătrân se face tânăr, parc'ar fi lacul din povești cu sfințele și d'acolea puțin a mai rămas să vedem și în Budapesta.

Dragii noștrii copii, noi am luptat de am ridicat țara la regat, voi s'o faceți un Imperiu sub un singur Domnitor.

Mergeți cu bine și Dumnezeu să fie cu voi în tot timpul vieții voastre ca ostași viteji și făuritori ai României Mari.

(Se sărută cu toți și pleacă).

Tudorița cu ceata de fete dau mâna cu flăcăii și schimbă inelele scoțând din sân câte o batistă miresmită cu busuioc și sulfină, îmbrățișându-se le zice să veniți sănătoși și cu laurii vitejiei încununați.

T U D O R E L :

Vine la iubita lui și dându-i mâna îi zice: rămâi cu bine, scumpa mea și când ne vom întoarceți voi aduce ceva, dar te rog ai grijă de mama mea că e bătrână și nu mai are pe nimenea; când va primi vești dela mine să fii așa de bună ca să i le cetești și să o bucuri în suferințele ei că sărmana, a pierdut 3 feciori ca niște brazi și pe tata.

TUDORIȚA:

Fii sigur, scumpe Tudorel, că voi face toate bune și după placul tău, numai tu să fii sănătos, depe aicea nu purta grija că eu și cu tata vom ajuta pe mama ta și ea nu va suferi de nimic, casa ta va fi îngrijită ca și a mea.

S c e n a III - a

TUDOREL:

Cu ceata de flăcăi pleacă din sat veseli și în cântece patriotice „La revedere copilă dragă, țara mă chiamă pentru a lupta“, „și la arme“, seara ajunge la cazarma regimentului 21 Infanterie, le ese înainte ofițerul de serviciu, Sublocotenentul Victor Manoliu le urează de bun venit și-i bagă în cazarmă, după ce îi îmbracă cu noua uniformă militară îi dă în primirea Plutonierului Florea Olteanu, și le explică despre instrucție și disciplină militară, apoi sfârșește: Iubiți camarazi a-ți venit tocmai la timp, pe curând o să avem războiu cu Ungurii, dușmanii noștrii neîmpăcați, de peste Carpați.

TUDOREL:

Se scoală vesel și zice: Să tă auză bunul Dumnezeu Domnule Plutonier, că tare mai suntem dornici de luptă, ași vrea să mă iau cu Ungurii la trântă.

PLUTONIERUL:

Bine camarade asta o dorim cu toții, se ridică și ceilalți în sus strigând, să ne spălăm în apa Tisei de care ne vorbea părinții noștrii.

PLUTONIERUL OLTEANU:

Dragii mei camarazi, gestul vostru așa de măreț mă încântă, dar să mai avem puțină răbdare pentrucă azi la apel ni s'a cetit un ordin de zi, prin care ne spune că diseară va avea loc la Palatul Regal, un Consiliu de Coroană, unde se va discuta asupra intrării României în Război, mâine cu siguranță vom primi ordin, pentru că toți or fi cum or fi, dar M. S. Regele

nu se lasă de loc, susține tare să intrăm în război contra Ungurilor, el s'a lepădat și de neamul lui și de toți Hohenzolernii, este neaș român și bun patriot, să știți că deja regimentul nostru a trimis un Batalion la Bușteni sub comanda D-lui Maior Verescu Teodor, în frunte cu *părintele Justinian* preotul regimentului care a luptat și în 1913 pe câmpiile Bulgariei și a venit cu regimentul încărcat de glorie. Domnul Colonel i-a pus pe piept „Steaua României“.

TUDOREL :

Cunosc foarte bine pe *părintele Justinian* este din satul nostru, e rudă cu nenea Grigorie, de câte ori venea prin Comună de Sânt Petru, aducea cărți și cruciulițe și le împărțea ca premiuri la copii, mie mi-a dat istoria țării și un atlas frumos, e plin de bunătate și patriotism, a-și vrea să fiu cel dintâi care să ia sfânta grijanie din mâna Sf. Sale și să intru în foc. Se scol și ceilalți ostași ; și plini de însuflețire strigă : măi fraților, dacă avem pe *părintele Justinian* cu noi, fiți siguri că Dumnezeu ne va ajuta la toate dorințele noastre și ale întreg neamului nostru, ca să vedem o Românie Mare dela *Nistru* până la *Tisa*, așa după cum ne-o arăta nouă Domnul Invățător Georgescu Mihail pe hartă în școală.

Scena IV - a

PLUTONIERUL OLTEANU :

Vine de dimineață în cazarmă, plin de bucurie, le zice : „Bună dimineața iubiți camarazi“. Ostașii răspund : să trăiți Domnule Plutonier și bună să ne fie vestea ce ne-o aduci.

PLUTONIERUL :

Este foarte bună. *Astă noapte la ora 2 s'a declarat mobilizarea generală și intrăm în foc contra Ungurilor, așa după cum v'am spus eri. Acum ne va da ordin să pornim peste Carpați, pentru a desrobi pe ai noștri scumpi și iubiți frați care de veacuri stau încătușați.*

OSTAȘII:

Ura! Trăiască România Mare, și Majestatea Sa Regele Ferdinand I să-l vedem încoronat de Împărat în Alba Iulia.

PLUTONIERUL:

Iubiți Camarazi, acum vine Domnul Căpitan Ionescu Morel, comandantul companiei noastre și să fiți gata.

CAPITANUL:

Intră și plin de emoție le zice „Bună dimineața“ ostași ai compania 4-a.

OSTAȘII:

Să trăiți Domnule Căpitan, gândul și dorul nostru să fie unit cu al Dumneavoastră.

CAPITANUL:

Iubiții mei camarazi, am primit ordin ca să *facem o plimbare peste Carpați*, să dăm mâna cu ai noștrii frați la Alba-Iulia și Tisa.

OSTAȘII:

Și la Buda-Pesta, am auzit că are *salamuri bune și vinuri de Tocali*.

CĂPITANUL:

Așa! bravo, iubiților, să mergem, gândul ăsta treuie să ne întărească sufletele și brațele și să luptăm ca lei pe câmpurile Transilvaniei pe acolo pe unde au călcat ostașii lui Mihai-Viteazul și au înfipt stindardul țării pe zidurile cetății. (Soldații vorbesc între ei, căpitanul ese).

PLUTONIERUL:

Iată iubiți camarazi ce veste frumoasă și îmbucurătoare pentru noi și părinții noștrii ne-a adus domnul Căpitan.

OSTAȘII:

Așa este Domnule Plutonier, ne aducem aminte, că Părinții și mamele noastre când am plecat de acasă, parcă le-a spus Dumnezeu că o să avem război, pe când ei ne sărutau ne și binecuvântau; ca să mergem la Alba-Iulia și Tisa. Iaca acum s'a împlinit visul și binecuvântarea lor să ne fie de ajutor.

TUDOREL:

Măi fraților, părinții ca părinții, dar fetele noastre, știți pe Tudorița mea, când m'am despărțit de ea mi-a zis așa: Când te vei întoarce scumpule, să-mi aduci într'o sticlă apă din Tisa și o pereche de cercei din Budapesta, vedeți voi cu câtă siguranță era ea încredințată că noi o să mergem acolo și o să eșim biruitori.

OSTAȘII:

Da Tudorel, tu nu știi că fetele noastre și mai ales iubitele cari țin să le fim soți, ele au inspirațiuni și și prin vise, li se arată semne de ale bucuriei și d'ale întristărei, ele ca niște ființe sincere și devotate nouă, fac rugăciuni, merg la biserică și dau acatiste la preoți pentru noi și isbânda noastră, ca întorcându-ne victorioși să le facem fericite, pe ele și copiii noștrii.

Scena V-a

PLUTONIERUL:

Camarazi, fiți gata, împacheta-ți-vă muniția, că acum sună adunarea și tot regimentul pornește la.....

OSTAȘII:

Unde Domnule Plutonier.

PLUTONIERUL:

Hei! Unde? la luptă.

OSTAȘII:

Se închină; Doamne ajută, ca la nuntă.

GORNISTUL:

Sună adunarea, ostașii se strâng cu toții, vin comandanții de batalion, companie etc. și Colonelul *Grigore Berindei*, comandantul regimentului, trece în revistă tot regimentul, salută și pornește în fruntea regimentului, trece Carpații, dau lupte pe valea Timișului, Brașov, Făgăraș, până la Porumbacul, aci se încinge o luptă pe viață și moarte, cad morți Locotenentul *Dumitru Paroșeanu*, Sublocotenentul *Victor Manoliu*, Plutonierul *Anton* și soldatul *Tudorel*, răniți mulți ca: Căpitanul *Iordăchescu*, Sublocotenentul *Vălsănescu*, Plutonierul *Olteanu* și Soldatul *Barbu*.

COLONELUL:

Dă ordin gornistului să sune retragerea, se adună regimentul care se rărise mult, din 3600 oameni mai rămăsese 1200, se face apelul nominal, Locotenentul *Paroșeanu*, Sublt. *Victor*, Plut. *Anton*, soldatul *Tudorel*.

CAPITANUL:

Răspunde salutând. „*Morți pe câmpul de onoare*“.

COLONELUL:

Căpitan *Ionescu*, să dai numai decât o telegramă arsă la un colț mamei eroului *Tudorel*, că fiul ei a murit făcându-și datoria, l'am văzut cum lupta prin ploaia de gloanțe, nebăgând în seamă obuzele ale căror schije'i ciuruiseră casca și-l rănise la picior.

Viteaz ostaș, să-l dăm ca exemplu pe întreg regimentul și să-i punem pe piept „*Virtutea militară*“, semnul bărbăției ostășești.

CAPITANUL:

Da. Am înțeles, D-le Colonel, și chiar acum dau telegrama.

STIMATA DOAMNĂ

Fiul Dumneavoastră „*Tudorel*“, l- dat jertfă pa-
: c sfintei noastre biserici a luptat ca un

viteaz și a murit ca un erou, în cele mai crâncene lupte dela Porumbacu - Transilvania. Primiți stimată și îndurerată Doamnă, condoleanțele întregului regiment.

CAPITAN IONESCU.

FACTORUL:

Un om dela primărie, vine cu o scrisoare la mama lui Tudorel. Bună ziua mătușă Bătrână. Bună să-ți fie inima, i-a poftim o scrisoare. Bătrâna cum o vede arsă la colț, începe să tremure și plângând se duce la Tudorița spre a i-o ceti, bănuind că e ceva grabnic.

TUDORIȚA:

Ia scrisoarea, o desface și când începe a o ceti „a murit ca un erou“ ambele cad la pământ și în suspinuri grele strigă.

„Ne vom vedea pe lumea cealaltă „Tudorel“.

Cortina cade).

Autorul, Arhim Justin.

Maior

CÂNTECUL HORA UNIREI:

*Hai să dăm mâna cu mână
Cei cu inima română
Să învârtim hora frăției
Pe pământul româniei.
Iarba rea din voi să piară
Peară dușmanul din țară
Intre noi să nu mai fie
De cât flori și armonie*

BIBLIOTECĂ

3172 19. V. 1936

EXEMPLAR